

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokrvari“ Nar. Pol.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: CORSIA STADION N. 12. —

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Prispisana se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglasi od 8 radakah stoje 60 novč. za svaki redak više 5 novč. U slučaju opetovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šljku poštarском *napunitom* (nasogno postate) ima, prezimo najbližu poštu valja tačno označiti. Komu list ne dodje na vrijeme, nek to javi odpravništvo u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana naplaćuje. Reklamacije. Dopisak se ne vraćaju ako se i ne tiskaju. — „NAŠA SLOGA“ izlazi svakog četvrtka 11 u cijelom arku. Novci i pisma šalju se na uredništvo ili odpravništvo. Nabilježovani listovi se ne primaju. — Predplata s poštarinom stoji 5 for., za svake 2 tor. na godinu. Razmjerno fr. 250 na za pol godine. Izvan carovine više poštarina. Na malo 1 br. 5 novč.

Poziv na predplatu.

Molimo p. n. gg. predplatnike, kojim je iztekla predplata koncem prošloga poluleta da ju izvole za dobe obnoviti, inače će njim selist obustaviti. Sjećamo ujedno sve naše ljetošnje i prijašnje dužnike, da učine čim prije svoju dužnost jer nije lepo list primati a neplaćati ga.

Uprava „Naše Sloga“.

Rad istarskoga sabora. III.

Prije nego se upustimo u potanje pretresivanje rada istarskog sabora u posljednjem zasjedanju, iztaknut nam je nekoje okolnosti, koje su sa istim uzko spojene.

Poznato je našim čitateljem, kakva bijaše borba na kvarnerskih otocih kod posljednjih zemaljskih izborah za izvanjsko obćino. Hrvatska stranka, potisnuta nasiljem, podležu. Odabrani bijahu takozvani »Hrvati umjerenjaci«, a u istinu naši najtvrdokorniji i najpogibelniji narodni protivnici. Imona njihova ubilježena su u knjizi života.

Obično se kaže, da je čovjeku sladko ono, što velikom poteškoćom i velikim naporom stoe. Izkustvo nas uči, da je tomu zbilja tako. Usljed toga moralo bi se očekivati, da će zemaljski zastupnici za izvanjsko obćino kotara Lošinjskoga svoj mučno zadobiveni zastupnički mandat do kraja izercpiti t. j. da će oni svo svoje silu uložiti, da se pokažu dostojni povjerenja one šake izbornikah, koja jih je birala; da će pokazati većini

izbornikah, koja jih nije birala. Koli znadu dostojno zastupati svoj kotar i napokom, da će dokazati svijetu kako bijaše nuždan ona strastvena poborna borba na otocih, da iz nje pobjedonosni iznadju onako vrstni zastupnici. Veliko djelo traži velikih žrtavah!

Izabrani bijahu gg. dr. Bolmaroich i Elluschegg. O sposobnostih i vrlinah njihovih — kao zastupnikah — nemožemo da kažemo ni bilo ni orno. Po govoru, radu i ponašanju sudimo ljudu.

Dno 21. augusta prošlo godine progovorio je g. Elluschegg par riečih u porečkom saboru. G. zastupnik Laginja dokazav u istoj sjednici temeljito, da su izvanjski izbori za Lošinj nezakoniti i nevaljani, zahtjevao je, da se je uništi. G. zastupnik Elluschegg hoted nepravilnosti i nezakonitosti kod tih izborah opravdati, reče nešto na svoju obranu. Koliko se siećamo, nije drugo govorio niti on niti njegov drug g. Bolmaroich tokom čitavog zasjedanja. Ta čemu se mučiti bez potrebe!

Dno 12. junija t. g. javlja zemaljski kapetan g. Vidulich saboru, da g. Elluschegg nemože radi službenih poslova na sabor te moli dopust od 10 danah. Zapriječeni zastupnici bolestju ili kojim neobičnim poslom, dobiju dopust od sabora, da izostanu dok zaprieka traje. G. Elluschegg zadovoljno je saborskomu pravilniku nu dvojimo, da je svojim izbornikom. Njegov drug g. Bolmaroich, počivajući na lovor-viančih, stečonih kod prvog saborskog zasjedanja, dododje ovaj put na sabor niti javi predejod-

ništvu, da moli za dopust ili da kani izostati. Eto, kako vrše zastupnici kvarnerskih otokah svoj mandat. Jedan se izpričava tim, što ga pričeđi služba, a drugi ne nadje niti za potriebito, ikomu ista kazati. Prvi je znau i prije izbora kakva mu je služba, kakvo su dužnosti kotar. glavara, a koje nar. zastupnika, a drugi, pošto je uvidio, da nečo il nemože obavljati čust i bromo zastupnika, morao je to predsjedništvu sabora prijaviti t. j. morao se na mandatu zahvaliti.

Pitamo sada gg. zastupnike: jeli bila potrebita onako bjesna izborna borba na otocih, da se postigne ovakav uspjeh? je li bilo nužno počiniti onoliko — recimo blago — nepravilnosti radi dvojice zastupnikah, koji nu vrše zastupničkog mandata? je li bijaše poštano mučiti, zlostavljati, zatvarati i proganjati tolike i toliko izbornike radi zastupnikah, koji se niti jednom rieči ne zauzeše za dobro svojih birača? Ne, i sto puta ne.

Osim spomenute dvojice, manjkalo je i drugih talijanskih zastupnikah, nu jedino izvanjsko obćino Lošinjske ostae nezastupane kroz čitavo jedno saborsko zasjedanje. Neizpričan ostao je jedini g. Bolmaroich.

Niti presvjatla gospoda biskupi ne sudjelovaše kod posljednjeg zasjedanja. Mi bi želili, da i naši vrhovni pastiri uložu svoje visoke umne silo i bogato iskustvo na korist naše siromašne pokrajine. Teško je sa naše strane u današnjih odnošajih upititati se u stranačku borbu, nečoš li da iz

boja okrvavljen ili ranjen izadješ. Treba za sličan boj, kao što se bija i kao što će se i nadalje biti u porečkom saboru, čitavih muževah, ljudih koji neprezaju pred nikakvom žrtvom, neuzmiču pred nijednom silom, a viokom su spremni, svo i sva žrtvovati za onaj biedni puk, kojem su pastiri ili kog zastupaju. Za takovu borbu hoće se osim plemenita i požrtvovna rodoljublja, talodajer dobar obrok srčanosti, odvažnosti i uztrajnosti. U tako težkih okolnostih i uz toli velike zahtjeve, jedva da će sudašnji naši nadpastiri stupiti na parlamentarno polje.

DOPISI.

Iz Buzeta, polovinom augusta. U posljednjem broju »Naše Sloga« čitali smo sa veseljem one činjenice, koje nitko po bit nemože i koje toli lepo označuju stupanj naobrazbe naših susjedah Talijanah. Zalta je svijetu Vaš dopisnik u najliepšem svijetu predstavio, kako daleko zasiže avita (djedovaka) kultura. Naše susjede srđi nezajmerno, što su onako tačno i istinito iskustvo otkrivali. Sad neka se i nadalje preče koliko njim drago sa svojom ludom prosvjetom. Sad jih pozna i dalnji svijet; mi smo jih odavna poznavali.

Za danas prijavljamo Vam nekoje ertice o našem g. Iječniku i nešto obćinila.

G. dr. G. poznat je na široko i daleko kao velik Talijan, čega mu nitko pravedan zamjeriti nesmije. Svaki imade svoje osvjedočenje, zašto da ga nelma on? U tom dakle nelma nu prigovora, nu drugo je što nam se čini nepravilno. G. dr. G. izdao je nedavno malu knjizicu pod naslovom: »Le terme sulfuree di S. Stefano in Istria« (sumporne kupelji sv. Stje-

PODLISTAK.

Kako je „Neznanko“ sretan postao.

(Narodna pripoviedka).

Bijahu muž i žena, koji nisu bili bogati, ali niti jako siromašni; imali su liepe i plodne zemlje, a od blaga samo jednu malu ždreblicu (koblicu), na kojoj su se uvijek vozili po svom imanju, kad su ga išli prigledati. Ovi supruzi su u miru i blagoslovu božjem živjeli al nelmahu djece, zato su se vruee Bogu molili, da jih nadari jednim barem djetetom. Molba im je bila uslišana; svevišniji jih je nadurio i žena porodit krasnog sinčića, da ga se od milja Boga nazvao nebi; al na njihovo veliko čudo, dopodi se, da je u isti dan i ona ždreblica polegla predlepo ždrebešce (konjčeka). Sad su supruzi puni veselja što su dobili tako liepog sinčića, pa i to što u isti dan ždreblica poleže liepog konjčeka, koj će danas sutra djetetu na veselje biti. Pa tako će i biti. Taj dječačić je tako brzo rastao, kao da ga iz vode vučeš, a i onaj mali konjčeka isto tako; tomu su se dječakovi roditelji čuđili, ali i vrlo radovali. Mali je tako napredovao, da je već počeo i u štalu hoditi, te malog konjčeka milovati i nositi mu kruba i sladora. Sad su roditelji vidjeli, da im je lubezni sinčić za školu, te će ga i slati. Mali je marljivo učio tako, da je u nauku

pretekao one djake, koji su polazili učionu još kad se on rodio.

Na žalost maloga razbol se majka i umra. Čestiti sinčić osta sirotka bez mlie majčice. A otac, kao otac, uzme za kratko vrijeme drugu ženu, mačehu svomu dragom sinčiću. Kad je mačeha došla, za kratko je vrijeme počela dječaka mrziti, osobito joj je bilo sumnjivo, što je mali napredovao u avadom. Tako će ona jednomo reći svomu mužu, a maloga otcu: — Čuješ dragi muž, hoćemo mi ovaj malog otrovat, jer neće biti dobar, on odviše napreduje.

— Rože snuđvaji reče muž, ta ja sam se za nj vruee Bogu molio; Bog mi ga je dao, a sad da ga trujem, kud bi mi dašni!

Nu zla mačeha ne odustaje od zle i opake namjere, već pomisli, li zar da pitam supruga za oto. Ta mogu ja njega i sama otrovati, da suprug ni nezna. Sad će zla mačeha započet svoj opaki posao. Te će jednog jutra staviti otrova u šalton kavu, koju je mali dobio svaki danom. Nu mali nije nijedno jutro pio kavu prije nego bi iz škole došao, samo bi si uzeo komadić hieba, da haš nije na tašta, a kad bi iz škole došao, onda bi tekao pio kavu. Ali on nije nikada iz škole išao unravo u kuću, već obično prije u štalu, da vidi avog dragog konjčeka, kao svaki pravi pastir prije blađe onda selha. On je i onako svakim danom sam hranio u posebnoj štalič svoe mladog konjčeka, te mu je bio nađino liep-jaslice u tri predjele, jednu za seno, drugu za zob, a treću za vodu. Tako

dođe mali jednog jutra iz škole, te će u štalu, da vidi avog dragog konjčeka, i da mu pomisli kao obično komadić sladora. Al za čudo dječak se nadje svu hranu pred konjčekom, svako u svom predjele, seno, zob i vodu. Sad se mali razžalosti misleći, da je konjčeka obolio te reče: — Mili moj konjčeku! zašto ti danas ne jedeš i ne piješ?

— Na to mu konjčeka progovori, te reče: — Dragi prijatelj! da mi nisi ti danas kod kuće ništa jao ni plo, jer tvoja mačeha te hoće otrovati, danas ti je stavila otrova u kavu.

Dječak se poslusa svog milog konjčeka, al se vrlo začuđi, gdje mu ztrebišć prvi put progovori odkad ga hranio i prigledava. Sad stupa mali u kuću. Još nija dobro našio u sobu, već ga lukava mačeha čekae s kavom, te progovori: — Jesi li gladan dragane? Pij avo kavice.

— Nisam gladan, reče mali. Nu ona hoće svom silom, da mora piti kavu, al on neće, te neće i ode van iz sobe, te će radja gladovati nego otrov uzeti. Drugi dan ode mali opet u školu, a kad se povratio kući, opet će prije u štalu, da vidi avog konjčeka. Kako jučer tako i danas nadje svu hranu, koje konjčeka ni okusio nije. Ovaj put se mali još većma razžalosti, te reče: — Dragi moj konjčeku, zar ni danas nećeš jesti?

— Prijane dragi! ne mogu jesti od žalosti za tobom, jer tvoja ti je mačeha i

danas stavila otrova kao i juče misleći, da si ogladnio, te da ćeš piti kavu, ali da mi nisi ni danas uzeo iz njezinih rukah jela ni pila.

Tad dječak se ode u kuću, a lukava mačeha već čeka, te će i danas: — Deder dragane doručekaj, mislim da si se dosta naposito.

— Ne jedem, ni ne pijem, reče mali, te ode u susjedstvo gdje je namolio malo kruba, da preživi.

Sad se sjeti zla mačeha, da mali rada elastičee (kolače) jeda. Te mu stavi otrova u iste, al mali kako prva dva dana, tako i treći, dođe iz škole, te će kao obično u štalu, ni kako prije tako i danas nadje svu hranu pred konjčekom. Dečak se počme vrlo žalostiti govoreć: — Dragi moj konjčeku, zar ni danas ne jedeš?

— Na to mu reče konjčeka: — Mili pobratime! svo danas u tri dana što nisam jao ni plo; sad slušaj što ću ti reći: bududi da tvoja mačeha ne odustaje od zle nakane već nu svaki način hoće, da te otruje, valja da lježimo odavle; da budem pripravan; onda bodi te pazi gdje je mačeha, kad opazi, da je nije u sobi, tad žurno pokupi svoje odjelce i sveži ga te dođi amo i sjedi na mene pa onda hajd u biele sviet.

Kako konjčeka reče, tako mali učini. Ode te opazi, da mačeha nije u sobi, već da je izišla u bašću. Mali hitro pokupi svoju odjeću i sveže ju te brže bolje u štalu pak zasjede na avog konjčeka. Al

pana u Istri). Porečki list uzdignuo pisca i knjigu do neba. I u tom imade svaki svoj sud, pa zašto, da ga neima porečka baba? Mi drugač sudimo, no za danas neđemo o tom.

Ono što nemožemo premućati, jest činjenica, da g. lječnik obavlja lječničke poslove izvan občine, prem ga kano lječnika jedina občina plaća i dobro plaća. Ne znamo od koga je za to dobio dozvolu. Nam nemože biti ni pošto pravu, da nas lječnik, koga mi plaćamo ostavlja često na ciedilu, putujući po svom poslu izvan občine te ostavljajući nas bez lječničke pomoći i to upravo sada u ljeto doba, u vrijeme kad groze epidemijske bolesti. Nedavno bijaše g. lječnik odsutan (može, da je bio u kupeljih), a ovdje umre jedna žena bez lječničke pomoći. Teško nam je plaćati lječnika, a neimati ga u najvećoj potrebi. Dugo smo o tom šutili, nu napokom dodijaha nam stvar, pa ju iznašamo na svietlo, a ne pomože li ni to, traužit ćemo drugdje pomoći. Gospoda u kupeljih mogu laglje bez lječnika biti nego li mi siromasi; ako ga neimadu, nek ga potraže i plate.

Bivšemu občinskomu lječniku g. dru. Fondi nije se dozvolilo, da obavlja lječničke poslove u Roču i na željeznici, čemu ni ne prigovaraju, nu čudno nam je, kako isti ljudi dovoljno lječničkih dvojakom mjerom mjere. Sad nam je jasno, da su naši poglavari jedino iz osvete g. Fondi proćili vršiti lječničke poslove u Roču i na željeznici, a ni pošto radi toga, da ga pridržo jedino u kuzatakoj občini. Ono što ne dozvolio g. Fondi, dozvoljavaju isti ljudi g. Ghersi. Pak da ste vi pravdati! Nek vam vjeruje tko hoće, mi to lje nemožemo. G. Fondi nije dovjek naša krvi, ali mi ga ipak cijenimo i štujemo, jer je obavljao svoj posao slušno i točno. Svakako bilo bi želiti, da nam se taj vriedni lječnik amo vrati, te da se neimademo u buduće više na što tužiti.

Imademo vam se potužiti i na nemar naših poglavara glede pasah. Dižemo visoko nos, da smo tobož gradjanji, a po našem velegradu (!) naići ćeš na jata pasah, koji se klata sada u ljeto doba bez brnjice (košćik) kano da smo u poslednjem selu istarskom. Je li to po gradjansku? Prije nekoliko danah ulazio sam u našu prestolnicu (!) kroz velika vrata, kad ti opuzim, kako se ueru i kolju dva psa kano bjesni. O brnjici ni govora. Kasnije sam doznao, da je upravo jedan od tih pasah ugrizao gospodarovo dleto za trhub; nu ni posle toga nije dobio brnjicu. Ovo neka bude, onako mimogred, na uvazenje našim poglavarom.

Napokom opominjemo P. B. i G. G., da se okane onog surovog izazivanja i napadanja na g. dekana, koji ne može ni ti hoće njim za volju promieniti liturgije ni pjevanja u crkvi. Ako njim nije pravu, nek se dadu napred, napadati svećenika u crkvi radi toga, što točno vrši svoju dužnost i iz osvete što nije mogao

jednomu ni drugomu njihove neopravdana želje izpuniti, nije lepo ni pošteno. Ne bude li koristila ni ova opomena, znati ćemo za bolji lik.

Baška polovicom agusta 1884. Šaljemo vam g. Uredniče, u prepisu utok radi izbora cestovnog odbora za občinu Bašku, koji je bio od c. k. namjestništva odlukom 26. srpnja 1884. održan. Utok taj glasi: Slavn c. k. ekspozitura!

Proti izboru članovih cestovnog odbora dne 1. t. m. podnaš se na vrijeme sljedeći Utok.

Buduć ne samo da nisu bili zakonitim načinom pozvani članovi zastupstvala na otoku posebnim pozivi, nego da su i dvojicu vječnih iz Druge (Valh) u krasno doba noći dne 20. p. m. doznali i ustmeno pozvani bili. Osim toga nisu nadalje bili pozvani, svi pravo izbora imajući, tako da je došlo samo dvanaest izborničkih, pa ipak se prošlo na glasovanje, premda, ne bijaše uručenih listovah za dokaz, da ne bili uruđeni dotični dekretslavn članovom gorenavedenih zastupstvala. Pošto je imadalo bilo izabrano petovo načelnik i jedan občinski tajnik i jedan vječni, što je očitno protivno §. 2. al. 2. zakonu, 28. rujna 1875. nadalje občinskom zakonu u izbornom redu, i budući da se moraju izabrati članovi cestovnog odbora iz sredina izborničkih, a ne zastupstvala.

Ako je pak dužnost načelnika, da nadzire caste, nerazumi se, kako može taj biti ujedno upravitelj i nadzireatelj zaklade dotičnog odbora. Budući nadalje, da aktivni občinski tajnik nemože biti u isto vrijeme zastupnik, može tim manje biti članom cestovnog odbora. Napokom, budući da nije prisustvovao kod izbora zakoniti broj članovah deputetjah, nemogu ni zakoniti biti izbori kojih se unistoga ovime molli, (Sljedeći 18 podnaš i krizovani).

Na to sligne sljedeći odgovor: Pr. 8. ožujka 1884. hr. 331.

Vrlo se gg. moliteljem s opazkom, da je poizpisan usljed jednako utoka i s razloga što jedan občinski vječni nije pozvan k izboru cestovnog odbora, što uništio ovo izbora odlukom 19. aprila 1884. hr. 478, u ta odluka bila unistena namjestničkim odpisom 26. pr. m. hr. 749 s razloga, što se nije opazila nikakva nepravilnost, i što okolnost da nije bilo pozvan gorenavedenih občinski vječni i nije sudjelovao kod izbora, obzirom na uspjeh njihove molbe uplirati odlučno na izbor. Namjestničko rješjenje je pravomoćno (§. 4. zak. 28. septembra 1875.). Krk, 3. agusta 1884.

C. k. ekspozitiran povjerenik Fabris v. r.

Suviše prilazimo rješitbu utoka izloženoga komesara u Krku u postojeh občinskih izborah u Baški. Riešitbu ta glasi:

Slavnom Izbornom odboru Baška. Budući je visoko c. k. namjestništvo zaključilo iz spisah pripisanih glede priprave za občinske izbora u Baški, da su se u občinskom Izbornom činu dogodile znatne nepravilnosti, prošnju glede unistjenja izbornog čina bijaše valjanom prosvjedna i usljed toga naloženo izložiti novih izborih listinah, koje su bile sastavljene u občinskom uredu na temelju poslednjih listinah ova godine propisanih od mjestnog poreznog ureda.

Netočnosti gore naznačene odnose se na dva slučaja (koji nisu bili označeni u molbi pripisanoj ovom namjestništvu dne 19. svibnja t. g. hr. 780) i to radi: pomietnjim izostalo rješitbu jednog utoka t. g. slavnog odbora i radi nezakonitih: po-

panja obćinakog načelnika, koji je zabranio nekojim Izbornikom pregledavanje Izbornih listinah pošto bijaše opremljen utok. Toliko na znanje slavnom odboru usljed štovane naredbe namjestništva od 26. p. p. lipnja hr. 9707.

Povruća se utok pod itd. Krk, 4. kolovoza 1884.

C. k. povjerenik Fabris v. r.

Iz Koprarčine mjeseca agusta. Kad ćemo mi Istrani, brvatskoga i slovenskoga porieklja jedno razumiti, da samo pod dišnim imenom »Sloga«, možemo doći do praviete i napredka? Nesloga naša i nemarnost, pravi su uzroci, da nesmiljeni naši neprijatelji i zatornici nastoje nam zatriti, sve što nam je sveto i milo, a to samo zato, da jim vječni budemo suzi. Oni hoće, da poprimimo italijanski jezik i talijansko ime, a zatajimo svoje dično brvatsko. A zašto? Zato da nebudemo znali što smo, pa da nas onda divljaci proglaš, pa s nami gospodare i nas tamane, kao slab gospodar nerazumu živinu. Krivicu vrh krivice danonice nam čino, pak još te imadu srca klevetati, da smo svenu mi sami krivi. Posredilo nam se petero branitelja kod poslednjih izborah izabrati, da nam u Poreču brani naša aveta pravila da nam barem juve, koliko nam se tamo krljeve čine, što su oni i svjestno učinili. Pa što mislite što sada govore ti naši mili gospodari? Po avojih novinah nam poruđuju kad prošimo pomoć, pošto smo im mi pomogli su svojim izjavlj sagraditi lpe učine po njihovih gradbih, gdje caste po njihovih stranah, da nam ljude nekadu, a to zato, što nismo njihove ljude izabrali za Poreč. To je kazalo ko mislja za stranoga učinca ove dane Pudenom kmetom. Kad bi imali komu, mi bi im kazali, da smo preko 20 godina bili po njihovoj volji, pak što smo dobili? Naprili ste nas dukom to sad kad samo na to pomislimo, strah nas hvata što će biti s nami ako još to dugo tako potraje? Pisma plusna u našem sladkom jeziku nam vrduju, s opazkom, nerazumno hrvatski, pišu pokrajinski jezik, talijanski im njemućim; ovako je odgovorio Bujski poštar jednomu našem dovjeku.

Bog vam proštri Zar je preko 100.000 istarskih Hrvatih valjda s neba palo, pa govore jezikom turskim i za to nije hrvatski jezik pokrajinskim? Čuj sviete! Imade li gdje još te veće zloba, gradnje nepravde?

Advokati nam višu posle izborah: sada dolazite k nam kud vi ste trebante, a kad ste za Poreč birali niste hteli nas slušati. Tako govore Piranski odvjetnik Petrovecem. Zar nam gospodo možta badava radite. Nisu li vam naši nevel dobri kao i drugih? To je lep znak, kako ti ljudi shvataju pravicu i kuliko za nju mare; koji susjedju puteve zatvaraju na njihovu imanja; to je uzrok, što se ljudem ne da na javnoj vodi napajati živinu po navadi, a odvjetnici brane takova nasilne ljude. To se dogadja u svetom Petru. Kmeti, nismo se poznavati te naše tobožnje prijatelje, inače ćemo se grdo kujati.

Na naše poštene ljude se divljaci napada. »Sloga« dična! Ti nam sama o tom dosta pripovjeduš u tvojih stupelji. Našu se djecu u školah zanemariva i zlo odgaja, a došlo je već i do toga, da se ju nam na pogibelne demonstracije, kako se to u jednom selu dogodilo gdje su djeca ces. kr. nadzor. ku demonstrativno vikala: »ajdo negromu u školu. Kakovi su nam občinski račun, sgruzili bito se, da vam potanko javimo, nu nebi rada, da vam cenzorov mač na vrat pada; — dosta da vam kažem, da se potpisuju isti kno točni ovako: 437 for. 60 než. priroda, 175 for. 96 než. razhada se izjednačuje. Ali koji bi sve juđe izbrojlo koje tužan narod trpiti mora?

Proćedaj već jednom narode moje! Daj si bratinsku ruku; biraj poštene muže za občinske i pokrajinske glavare; čuvaj se amutnje, budi radla — pusti krčme, pravda i igre što je sve pravi otrov za tebe. Neđuzi se, osobito ne kod libvarah. Kupuj što ti je za veliku potrebu, a nikad čega od velike potrebe nije, pak češ viditi, da će biti bolje.

Pogled po svietu.

U Trstu, 27. agusta 1884.

Kao što smo u svoje vrijeme javili, prisustvovati će i letos Njeg. Veličanstvo Fran Josip velikim vojničkim vježbam. Dne 28. t. m. odputovati će car iz Brucka na Litavi u Arad, a odavle kasnije u Anger. Vježbe trajati će do 13. septembra. Zapovjedati će kod istih nadvojvoda Albrecht, a prisustvovati će vojnički dostojanstvenici izvanjskih državah. Tekom mjeseca septembra pohoditi će — kako bijaše već rečeno — kraljević Rudolf sa prejasnom supru-

gom kralja i kraljicu Rumunjsku u gradu Sinai.

Zemaljski sabori: česki, slezki, štajerski i kranjski sazvani su za 9. septembra; doljno-austrijski i salcburški za 15. septembra; koroški za 22. septembra i tršćanski za 6. oktobra.

Izbori u Štajerskoj za izvanjske občine izpali su sjajno za Slovence. Izabrani su svuda velikom većinom glasovah slovenski kandidati. U gradovih pobjedili su liberalci. Isto tako biralo je veleposjedništvo liberalce.

U gorjoj Austriji izabrale su izvanjske občine same kandidate konservativne stranke.

Saboru Galicije, koji se sastaje dne 2. septembra, predložit će odmah pitanje, kako da se pomogne onim, koji su poslednjom povodnjom nastradali. Zemaljski odbor predložit će, da se dade iz zemaljske blagajne 300.000 for. za nabavu žita, koje će se podieliti medju nesrećeno pučanstvo.

Dne 23. t. m. započeo je opet hrvatski sabor svoje zasjedanje, koje će biti veoma kratko. Hrvatski ban, otvarajući sabor, reče, da budući da iztiče perioda ovomu saboru, neka se poprimi obstojeći izborni red takodjer za bivšu vojničku granicu; nadalje zaželi, da bi sabor razpravljao samo najvažnija pitanja, jer će potrajati najduže do konca agusta. U ovom zasjedanju razpraviti će se poznato lonjsko-poljsko pitanje, koje je zadalo u svoje vrijeme bivšomu banu Rauchu trista jada. U prvaj sjednici interpolirali su nekoji zastupnici opoziciju vladu o raznih predmetih. Najvažnija bijaše ona zastupnika gosp. Polnegovića, da se metne na dnevni red pitanje o pronosu kostih hrvat. velikanah Zrinskoga i Frankopana iz bečkoga Novoga Mjesta u Zagreb.

Zatim je izvješćivao zastupnik g. Vukotinović o djelovanju gospodarstvenoga odbora, koji predlaže, neka bira sabor u buduće gospodarstveni odbor, neka se podigne škola za vinarstvo, neka se poprime sva moguća sredstva proti širenju trane uši, neka se podupre voćarstvo i drugo grano gospodarstva. Svi ovi predlozi bijahu nakon kratke razprave primljeni.

Ugarski sabor ima se sastati dne 25. septembra. Kraj će osobno pristolnim govorom otvoriti sjeditbu. Na prvijšem mjestu želi se — kako iz Pešto javljaju — da zavlada i u Ugarskoj politika pravednosti i izmirenja, te da će vlada nastojati, da budu oprieke medju saborskim strankami što bližje.

Rumunjski kralj Karol prispjeti će u Biograd dne 20. t. m., a odputovati će odmah sljedećega dana.

Crnogorski knez Nikola naložio je, da se gradi novi grad Podgorica na desnoj strani rijeke Ribnice i da se provede nova cesta od Plavnice do Podgorice, a odavle do Danilovgrada.

Bivši bugarski ministar-predsjednik Cankov raspisao je na liberalce okružnicu, u kojoj jih pozivlje, da ustrajaju politička društva.

Ruski Poljaci namjeravaju predati caru Aleksandru, kad bude boravio u Varšavi, adresu, u kojoj će mu očitovati vjernost i odanost, te svoju ogovrčenost proti nihilistom. Druga službena adresa leži na stolu namjestnika generala Gurka, da ju potpiše Varšavsko pučanstvo.

Talijanska vlada nastoji svimi silami podignuti svoje već dosta jako ratno brodoglje. Nedavno bi porinuta u mjestu Castellamare velika nova oklopnjača: »Ruggiero di Lauria«.

Kolera u Franczkoj popušća danonice, nu za to širi se po Italiji. Ovdje se broj umrlih uvijek množi

to opazi mačeha te stade vikati i zvati muž, da ide zabraniti da ne uteču. Nu badava, konjićak dovikne malomu: — Dži se.

Tad junački preskoči zid kojim je bilo dvorište ogradjeno. Ode konjićak preko polja ravna, kano zvezda preko neba sjajna. Kad je došao usred polja ravna, tude nadje bunar (studenac) vode hladne, kraj bunara krasno drvo lipa, koja je prikrla sav bunar. Sad reče konjićak malomu: — Sijdi s mene, pak pij ove dobe i liepe vode, onda nebudješ gladan ni žedan.

Ali dječakčić se hojao vode, misleći, da nebi pao te se utopio, s toga reče konjićku: — Deder ti pij prije onda ja.

Konjićak prigru glavu i naplje se vode, a za njim dječak. Na to reče konjićak malomu, nek zamoci glavu u zdenac, al opet se mali poboja, te nagovori konjićka neka to on učini prije. Konjićak zamoci glavu u zdenac, te ju izvad i svu zlatnu, isto i grivice. Sad zamoci i dječak svoju glavicu, te ju izvad svu zlatnu. Tad skoči konjićak u zdenac, te izidje sav zlatan, isto učini i dječak te izidje i on sav zlatan! Sad bijahu i oba zlatna. Na došlo je vrijeme, da se prijatelji razstanu. Prije toga reče konjićak pobratimu: — Slušaj me što ću ti reći: eto vidiš ovdje neima blizu sela ni grada nego ovo ravno polje po kom raste španca heljica i mionirane trave, te ovaj krasni bunar vode, koja nas je pozlatila. Jedino tamo u daljnji vidiš onaj bieli ogromni grad.

Taj grad li je nekog vooma bogatog grifa, Taj možeš sretan postati. Sad metni svoju uzdu na ovu lipu, koja je kraj bunara, pak put pod noge i hajde ka onomu grofovskom gradu. Kad tamo doješ pitaj te, odakli si i što želiš. Ti mišta ne odgovori nego samo: »ja neznam«. Što ti se sviđi, da je dobro za tebe, te pokimaj s glavom da hoćeš, nu uvijek ti mora biti prava rieč: »ja neznam«. Što ti se pak sviđi, da nije za te, tad kreni s glavom, da nećeš, al uvijek reć prije: »ja neznam«. Sad hajde u ime božije, a kad budeš u nevotji, i kad budeš trebao mene, tad dođi ovamo ka ovom bunaru, snimi uzdu moju s lipa i streei s njom, ja ću ti o tih doći.

To konjićak izreče i nestade g. — Malo dečko se vrlo razžalio i počeo gorko plakati što ga ostavi mlad drug. U žlosti uzme uzdu s lipa i streei s njom. Eto li odmah konjićka, koji ga zaniti: — Što želiš? — Žao mi je za tobom, odgovori dečko. — Nisam li ti rekao, primetna konjić. kamo imaš ići, nemoj me uznemirivati, već hajde kud sam ti naložio.

Zalostolm srdcem metne dečak uzdu na lipu, konjićka nesta, a on uzme put pod noge pa hajd, napram grofovskom gradu. Kad je bio pred gradom stane pred vrat. Na to dodje grofovski sluga i stade dječaka izplivati odkuda je i tko je. (Nastavit će se).

prem ne odveć naglo. Do sada je zahvatila kolera provinciju Cuneo, Bergamo i mjesto Spezzi-a, gdje se naglo pojavila i mnogo žrtvah pokosila.

Viest o sastanku trijuh carevah, Austrije naime, Ruske i Pruske, širi se sve to većma. Mjesto sastanka nije jošte opredjeljeno.

Francozka kinezka razmirica riešava se sada topovi. Kinezka tvrdjava sa arsenalom Fu-Čev je razorena i kinezko brodovlje većinom uništeno.

Švedski i danski kraljevi imaju se takodjer sastati. Prvi je pozvao posljednjega k vojničkim vježbam u Hardeberg.

Franina i Jurina.

Fr. Ti si Juro sopet nekamo klepuzdrinil.
Jur. Ja, ti biš otel, da vavik doma ženu čuvam kako i ti.

Fr. Za to je trebo valje nos nastavit.
Jur. Ja se ne jadim, nego sam te otill malo žboknut, zač vavek va popele grebeš. Bil san ti tamo valje na Pojčeat.

Fr. Pak ča je to kade dugo?
Jur. Ti nosiš glavu za intrigu, ča ti nisan već dva tri puta od tamo leboh povedel, kako i ono lane od one: »Ti-činu.

Fr. A, ara! onda te ja kapin! to je tamo dole na Bodulije.

Jur. Ja, ja. Onoj Tičini od lane sopet su narasle krejuti, pak je sopet nekamo zletila; po moju puru zlo kamo pada. Nego ov put sam ti videl jednu drugu zvertau.

Fr. Divlju al pitonu?
Jur. Ova ti je, kako sam čul, od nekoga bližnjega sela, pak su joj judi već navjutili, za to je se toliko neboje. Ma mora bit jako prožitljiva, zač njoj to kaže i telesino. Ja sam se prečudel, kad sam ju videl, onako sivu od starosti s onum tripinim!

Fr. A ki ju, dragi ti, brani?
Jur. Su mi rekli, da je gospodu sve dni verno služila i služi, a za to da se je hranila i hranil najbojimi komadi siromašnoga seljaka, zač da ki se njoj zamiri, zamiri se i gospodi, pa joj ti ga onda njemu. Sada dela tabar (žaluje), zač da je bil prvi gospodar jako dobar, a za ovoga nezna još kako ča bit.

Fr. Neka nas Bog i majka božja od takovih zveri oslobode!
Jur. Bi se otילו, da pride opet sv. Juraj moj imenjku, ki bi to strašilo, ko vavik ji i nigda mu ni dosta, šundral. Nego neću napred, zač su mi judi rekli, da govori g. sudac, da ki neštima njegovo blago, da ne štima ni njega.

Jur. Per la verzine! jedna lepa zgodila ti se je neki dan va Rovinje.

Fr. Ča si i tamo konatil?
Jur. Ja grem, kako zločest beč po svudu. Šal sam malo poslušat jedan batiment.

Fr. Dunke ta ti je po sensoga nova.
Jur. Čekaj, zač mi je zalatelo. Batiment je bil, zač da se je va nekeh zatukal takov strah zarad jedne pesme, da su komac živi ostali.

Fr. To je morala bit sakraboljska pesma al oni od oka junaci.

Jur. Ja, ti bi bilil fini za va popelessedet, kad su se pesme prestrašili, ča bi žnjih bilo, da počmu okolo njih baloti švikat i Pak ča ni ovista lepa?

Fr. I kako! Ja se nebi ni kaluni prestrašil, a oni sirotine, da su se pesme. Nego ča se nisu ti pevaci branili?

Jur. Su su nebore, a i jedan gospodin je za njih govoril; ma ča čes no, kada je strah vrag.

Fr. Kako to danas nekako na lahko pokukuješ; čovek bi malo fall pomisiel, da si osuperbel.

Jur. Za reč ti pravu istinu, do sada ni bilo lazno na superbilju mlelet, leh od kada san čul, da tamo dole puli mora, onde pul sv. Juri, neki ter neki puno do nas drže, su mi nebore i mane malo krila ponarasila.

Fr. Čemu je pak to svoje?
Jur. Ter si jur sam pravil, da se je tamo neki Jože, ki bi sakemu ordina dal, jako na nas ripil.

Fr. Ča on kemu ni znjik kosmat, ki sveh ogovara i sakemu strašil?

Jur. Ča bit isti, ma ni tega toliko, bit ča va ten mrvica neavliščini.

Fr. Tuko je bil pul spovedil?
Jur. To je njegov posal; loh ja čoveka po besede sudim, zač se reče: čovek se veže za besodu, a vol za rogl. Naša šinjortja, dole va grude, imela je sečutu i tu se je prišlo na pogovor, da trebe jedan kvadar, bimo rekil figuru, za neku njihu salu kupit. Na to ti se zalgne naš Jožil pak ča gospodi zakantat, da bi bolje oni beč vanjšadikom, kada bude, razdelit lego kvadri kupovat. Tako videl, da vol nas vanjšadiko, šdava, višo lego kvadri.

Fr. Na moju grešnu, ako tega razumem, zač uprav znam, da ni haš vele ljubavi mej nami. Da mu se ntu morda kvadri zameril?

Jur. Nobim znal zač!

Fr. Mi se pari, da nemari za kvadri na platno, kuko je sada moda, on jih voli staklom, po starinsku.

Jur. Vej se ga zlodej! ja sam ti šamo pravil ooo ča je va sečute rekai.

Fr. Na znaš ti ne, ma ben znaju drugi. Lego ne abadaš ga ne; ni mu ča verovat ni kada obeđuju, ni kada strašil.

Jur. Ma govore, da bi i zamlatil.

Fr. Namor bi, da se na kakovu nevolju od »odulina» namori.

Jur. Takovemu al dunke čuda ča verovat, da nam je prijlatil.

Fr. Ter znaš dobro da ni, lego to je volju šulacat.

Jur. Da bimo i kletu.

Različite viesti.

Crkvene viesti. G. M. Markić promjeren je kano duh. pom. u Jelšano; g. A. Notur ide kano kapelan u Drugu, a g. L. Vodopivec kano duh. pom. u Dolinu.

Svečanost delavskog podpornog društva u Trstu. Naše nus nisu prevarila. Kao što smo očekivali, poslavlilo je najvažnije slavonsko društvo u Trstu dne 24. t. m. najinim načnom rođendan ovog visokog pokrovitelja i obitelcu blagoslovljena družvene zastave.

Nešto prije 10 sati u jutro skupi se do 1000 članovah i družvenih prijateljah pred družvenim stanom odakle su lučno u 10 sati krenuli sa lepržajćom trobojnicom i veteranskom glashom na čelu put crkve sv. Antona k službi božjoj. Prostrana crkva napunil se članovi i po-brožnim pukom. Odbor zauze mjesta u predstieriju s jedne i druge strane, a u sredini družvena zastava. Družveni sbor pjevao je slavonsku misu Nedvedovu vrlo krasno. Sv. misu služio je veleč. G. Dehelak. Po dovršenju službi božjoj krenu društvo u silnoj povorci istim redom natrag u družvene prostorije gdje bijaše uz pučku himnu zastavu odloženu.

Na večer u 8 sati započeo koncert u vrtu tlišanske čitavnice kod »Zelenog hriaba». Tuj se skupil slavonskog roda svih slojevah toliko, ča nelmaoše svi gdje sjediti. Program, priohćen u posljednjem našem broju, bijaše veoma točno i na očde zadovoljstvo ovršen. Glasbu zamjenjivalo pjevanje, a ovo govori i deklamacije. Više točakah moralo se je opetovati. Oduševljenje raslo je kod svake točke. Burno bijanu napose pozdravljene i odlikovane očine slovenke, gospodjice Kolobova, Muhova i Zorutova, koje su svoje uloge toli častno riešile, da nijam nemože niti strogi kritik prigovoriti. Slava njim! Isto tako bijaše govor neumornog praušjednika često odobravanjem prekidan. Govorio je od sreć k sreć. Živio! — Za skladno i krasno pjevanje ide glava za sklada sboro-vodju g. Steleta, koji uža-

sve svoje sile, da nam odgoji u Trstu i okolici vrstne pjevače. Živio i g. Stele. I družveni gospodrstveni odasik zaslužio je priznanje, što je veoma ukusno uredio sa zastavami, transparenti i baloni čitonički vrt; pokazao je i opet, da mu se može mirne duše sličan posao prepustiti. Koli kod službe božje, toli večer kod zabave prisustvovala su razna deputacije trčdanskijh družvah i nekotji rođoljublji iz Gorice, Kranjske i Štajerske.

Nakom obavljena programa podala se vesela mladež plesu, koji je potrajao daleko po pol noći.

Među zabavom odposlalo je predsjedničivo brzojav svomu visokomu pokrovitelju kraljeviću Rudolfu na što stiže iste noći odgovor.

Ovom svečanostju dokazalo je iznova del. druživo koi je čilo i zdravo i od koliko je važnosti za Slovenstvo Trsta i okolice. Zalista nemože se zvati u Tratu i u očde u Primorju rođoljubom, koji nepoklupja slovenskomu delav. družstvu svoju pažnju i nepruža mu po mogućnosti podporu.

Popravljači pravopisa. U posljednjem smo broju javili, kako traži uzalud naša slavna junta u dolnoj Istri nekog Bereana (mjesto Berhanna), pa je toli nesrećna, da ga nemože naći. Danas čitamo u službenom »Osservatore Triestino» br. 195. od 25. augusta t. g. u oglašau br. 3485 iz Rovinja, gdje truje nekoga Josipa *Zelavizzu* iz Brnčićih, kotar Voloski.

Mi, uvijek pripravni na usjugu službenim tumačom našega pravopisa, upućujemo jih, da potraže Josipa Jelovca (Jelovčan) u podobštini Brnčić, pa ča ga zalista naći, dočim ča moći *Zelavizzu* do sudnjega dana tražiti, jer je ipak mala razlika među *Jelovcom* i *Zelavizvom*.

Vjenčanje. Na prvi septembra vjenčat će se u Šibeniku naš suradnik, diplmatički rođoljub g. Niko Vozil, nud-zornik u Drištu, sa poznatom gospođicom Mandom Colmrovom, Čestitamoi U dobar Vam bilo čes!

Djedovska kultura. O surovosti, o kojoj govori naš dopisnik iz Sovinjaka u posljednjem našem broju, piše i porečka baba. Ona buca svu krivnju na Hrvate, koji da su tobož izgred izuzvnil pjevajuć hrvatske pjesme. Gospoda dakle u Istri smatraju već zločinom pjevanje hrvatskih pjesmah? Daleko smo zbljbu došli! Šarenjaci dolaze izazivali u čisto hrvatska sela u kojih nesmiju dočuući ljud po svoju pjevati i Pjesme hrvatske nemogu zakonitim putem zabraniti, a onda posluže se najprijodjim sredstvom, izazovu izgred, izlupaju od svetog ulja »šava» a tad ga još denunciraju oblast, da je prostak, da se slabo ponaša, da ga valja kazniti. Tako čine naši susjedi, ogrjani na sunec »djedovske kulture». To je vrlo liberalno! Doznajemo jošte iz Sovinjaka, da so tamo obćenito držl tamošnjeg župana krivim svih slabiznih. U tom smislu, da se je izrazilo u »mliner» na 15. junija t. g. gdje bijaše tukodjer velika smutnja.

Na dan Rokove, kad su šarenjaci onako podlo i divljački napali na naše mirne i poštene ljude, skočio je jedan obćinar k županu te ga upozorio na ono što se događaja, a on na sve mirno odgovara: »naha se tiču, bit ča toga još».

Upozorujemo iznovo sve političke oblasti u pokrajini, da pozornije bilju nad nemirnjaci, inače neće bill danas sutra nitko siguran izadi na ulicu, koji nepuše u talijansku tikvu. Pred zakonom moramo bilil svi jednaki!

»Slobodi uzkracen pošarski debit. Austrijsko ministarstvo nutarnjih poslovah uzkratilo je odredbom od 15. augusta 1884. kako javljaju hrvatske novine »Sloboda», časopisu stranke prava, pošarski debit (da nesmije dolaziti uz običnu pošarsku biljegovinu) za kraljevine i zemlje zastupane u carevinskom vieću u Beču. Od toga dana ne može »Sloboda» prelaziti poštom u Austriju. Bilo, za malo nečs smjelt nijedan politički časopis iz Hrvatske u našu pošticu države osim službenih novinah. Jur sada je uzkracen debit opozicionalnim novinam »Pozoru» i »Slobodi». *Vivat sequens!*

Zračni brod. Iz Pariza javlja se 18. o. mjd. U subotu 9. o. mj. spušten je kod Maudona u vis zračni brod; gradjen je u obliku vrlo duge cigare (smotke), a providjen svrdlom i kormilom. Brod ravna vrlo jaki stroj, koji se iz vana ni nevidi; gradjen je u radionici odjela za zračnu plovidbu u Mentonu, koja nazivare ministarstvo rata. Zračni brod krenu prema zapadu, najprije polaganu, a poslie sve brže i brže, te je jurio kano konj, kad tri najbržim sborkom. Po tom okrenu se brod poput parobrota te odjuril prema Blestru i Villa Colombaja. Malo za tim vratu se opet te se posve mirno i sigurno spusti na mjestu, odakle je pušten u vis. Čitavi put, za koji je trebao 25 časovah, prevalio je posve sigurno i redovito, te su se prisutni upravo krtilil od čuda. Prisutno obćinstvo čestitalo je zrakoplovcem

najživlje; to su oba kapetana Rerard i Artur Kleb, ravnatelj podravnatelji zavoda za zračnu plovidbu; oba izumila su i sagradnja zračni brod.

Čim se traju djeca. Varšavski listovi pišu sliedeće: »Nedavno bila je jedna ugledna obitelj u Varšavi veoma zabrinuta sbog djeteska, komu bijaše istom šest tjedana, i koje je često poboljevalo na grčevih u želudcu, prem je od naravi bilo čvrsto i prem su ga dobro njegovali. Uz sva izpitivanja nisu mogli doznati za uzrok bolesti. Napokon dođe domaćemu liječniku sretna misao u glavu, on opazi naime, da se je majka, koja je diete više putnah utišala, prem je dojka u kući bila, da se je majka veoma bodajdsala (iščičal. Lječnik joj saobči, da on sluti, da diete poboljeva od bojah, koje su na majčinu mlieu, a možebit i na drugih čestih tiela. Ova slutnja bila je dokazana kemičkim iztraživanjem dolične boje, dokazano bijaše, da je u mlieu bilo olava. Diete je od onda zdravo, odkad ga je majka prestala dojiti, jer, kako se kaže, nije se mogla ostaviti liječenja. Sličan slučaj dogodio se je kod neke gospođine u blizini Varšave.

Najveći dijamant. Neke trgovačka firma u Londonu protala je ovih danah druživu trgovacah, koje kupuje dragulje, vanredno dragoceni amant ut srtri Dobre nudo, koji važi 457 karata. Bojom nalitit taj dragulj najljepše u dijamantom, ako jiti nemadmašuje, a kako strukovnjaci misle, dati ča se izbrusiti tako, da će bit siljan i savršen briljant. Kada bude izbrusien, vagat će u okruglu obliku 220 karatah, a u dupojnstom obliku 300 karatah; briljant nadmašit ča dakte težinom sva najveća dijamante. Količur važi 106 karatah, Regent 181 karatah, a Orlov 105 karatah. Što se tiče veličine, boje, čistoće i vrsti, taj je dijamant najljepši dragi kamen, što je poznat doselo.

Gorostanski kip slobode koji će se postaviti kao svetionik u zultion New-Jorku dogotovljen je u djelovanici Gayet-Gauthier-a u Parizu i priredjen u tri diela za ukraćenje u brod za put u Ameriku. To djelo što ga francuzka republika daruje posebitim amerikanakoi, najveća je ove vrsti što je ikad još dovršeno. Gorostanski kipovi Memnona visoki su samo 12 stope, onaj od Rodusa 130 stopah, kip Nerunov 118 stopah. Ovaj silni kip slobode nadmašit sve spomenike svietja; mjeri od temelja do vrha u vis dignute baklje 150 stopah, od pete do čela 115 stopah. O veličanstvenom razmjerju možo se dobiti pojma kad se zna, da izbruženi kažiprst desne ruke mjeri dva metra dužine. Poklon ovaj je u znak uspomene na dioničtvo kod boja za amerikansku neodvisnost.

Salamonski sud. Pred nekog sudca u Parizu dođe muž i žena, to ga zamoliše da ih rieši ženitbenoga ugovora iz desetgodisnjega braćnoga života. — Imate li djece? upita sudac. — Imamo, odvratil suprug. — Koliko? — Trojet Dva dječnčica i jednu djevojčicu! I to je uzrok sbog koga k vami dođosmo. Gospodja hoć, da pridržl dvoje djece, a ja takodjer. — Hoćete li so mojom osuđom oboje zadovoljiti? upita sudac. — Dakako gospodine! kliknu obadvoje. — Dobro! onda čekajte dok dobijete četvrto diete. Tadi ča moći dopasti svakomu po dvoje djece, a ja ču odlučiti: koje ča komu. — Supruzi pristanu na to, a sudac ne ču dugo ni rieči o njima. Napokon, iza kakve tri godine, sretno on supruga. — Ej gospodine! kako je? — Ah, gospodine sudče, o razplitu ne može za sada ni govora biti. — Još ne? — Ne. — Kako to? — Tako, sud imamo petero djece. — Dakle čekajmo još, mišljuae sudac.

Po amerikansku. Amerikanci su poduzetni ljudi, have se svakoverstnima iznašaći. Tako su, kako čitamo u »F. Z.», uveli kupališta, u kojih se pijani otrleznaju. »Sobering up» zove se amerikanski taj postupak. Vlastnik ovoga lokalna držl kupališta svu noć otvorena. Gospoda, koji su jako nakicena, a moraju rano na posao — podvrgnu se tomu liječenju. Ljudi, koji, ulazec u kuću nemogu se ni na noguh držati, u kratko vrijeme postanu čili i blistri. Kuća je gotovo svaku večer puna. Kako su se bolesnici na tursku okupali, povedu ih da malo zaspu. U stanovitu doba prebude ih, te ih stave pod štraljku hladne vode odakle zdravi to jest trleznii odlaze. Nego i po danu nedavno neki mladik k gradskom poglavarstvu, da dobije ženitbeni list, jer se ja list dan po podne imao vjenčati sa bog-

tom gospodjnom. On je bio bolazljiv, te se je htio u postolnu malo obrabrili raznim rakijama. Tu se namjerio na prijatelja iz mladik ljetah. Upoznao se i s hjedodse sa- stanaak malno proslaviti. Oko 2 snta po podne bila su obojica pijani, te moradoše u "sobering up", jer inače shogom ženitba, koja se je imala obaviti u 6 sati. Bilo je posla, dok su te junake otriezili, nu ipak oko 5 sati povratitise se oni na ko- lodvor triznoj i dostojanstveni poput kakva sudbenoga činovnika.

U nevolji se pozna prijatelj u novi oio svieta, u Ameriku nije jošte doprla ona državnička prevanost po kojoj treha nezahvalnošću zabezeknuti sviat. I tako su Amerikanci bili i ostali Francezkoj zahvalni za onu pomoć, usljed koje su se doviniili svoje nezavisnosti. Pa da ta zahvalnost ne ostane prazna riječ, puko čuvstvo, Amerikanci se sjetitise nevolje i pošasti, koja tare južnu Francezku, te pozvaše svoje sugradjane, da svitko po mogućnosti doprinese, čim bi se odazvali svojim nekaklanjim dobročiniteljem. Taj velodušni poziv, ne osta bez odziva, jer ovo već prvi dan unese 8.600 francakih i neki Amerikanc piše "Herald-u" slijedeće pismo: "Na moramo li mi pružiti pomoć nesretni- kom, koji u južnoj Francezkoj trpe od kolere? Narodi nisu više razdijeljeni geogra- fikiimi crtami i Marsilju nam je danas bližja, nego što bijaše Memphis i Shreve- port godine 1783; Francezka nas je pomu- gnila za naših crnih danah. Zar da mi danas zatvorimo uši i okrenamo od nje glavu sada, kad je njezin narod posjetilo bič, koji ne opranja? Ovaj pokret međunarod- nog čovjekoljublja nam postat sveobli, ako bi se i pošast svuda razširila. New- York, to veliko karavansko stedišće so- dernooga svieta, ne zaboravlja u ostalom, da kolera, posle Francezke, posjeduje obično i ajevernu Ameriku. Ova pošast je god. 1832. nadavila u Parizu 18.400 osoba, u u New-York je prisijela 21. lipnja iste godine preko Quebec-a i Montreal-a, te je uzela američankoj metropoli 3.513 žr- tavah. Odatle je putovala sve do Albany-a, Rochester-a i Filadelfije. U mjesecu kolozo- vu je putovala Boston, Washington i Baltimore. U listopadu je bila u Cincin- nati-u i u New-Orleansu. I čudnovato, dvo godine posle, god. 1831. pojavl se iznova u New-Yorku, tako naglo, tako ubitno i grozno, da se je upućeno pu- čanstvo podalo bilo životnjaškoj neumje- renosti, da se omami i da tako zaboravi na silnu nevolju. God. 1849. New-York izgubi tri put manje svieta nego Pariz, iacj izgubi 16.163 dušah. Kolera od god. 1853. dospio u New-York istom g. 1854. ginja je podavila bilo 2509 ljudih. God. 1866. pado žrtvom kolere 1138 dušah i to da doba ne prodje nijedna godina, u du se ne bi u New-Yorku i u Parizu pojavili pojedini slučajevi sporadične kolere. Ne čemo ni govoriti o dječinskoj koleri, koja, ako i ne ima posve iste značajke, ubija ipak svakoga ljeta 9 do 10.000 djece iz- pod 5 godinah samo na obalnih Hudsona. Ova čuvstva velike simpatije za Francezku, nalaze se izražena u drugom obliku i u novim južnim američankim državah. Tamo se nalme ima do skora otvorili iz- ložba, koju priradjuju za stogodišnju uspomenu pamuku. Živim i stvarnim po- sre-lovanjem kongresa ova ča se izložba pretvorili u sveobli svedanošću trgovine, obrtah i umjetnosti. Ova izložba će biti od velike važnosti; tu bo će se najicati svi veliki narodi, da zauzmu mjesto ili da se za-nj nadjeđu, jer i skoro otvorenje prokopa Panamo prolzevit će silnu re- voluciju u modjuoceanskoj trgovini. Jasno je, da će otvorenje toga prokopa meka- nski zaljevi, na kojem stoluje New-Or- leans, postati areditnem pomorske trgo- vine svieta. Tako se svake godine izgledi suhiti državah povećavaju, a možda već sutra to budu najbogatija tržišta svieta, kojih trgovel će naseliti i napuštiti svo- dišnju Ameriku, danas na pola pustu.

Listnica Uredništva.

G. G. u O. Dopsis o "Omšalskoj školi nemogomog tiskati, jer bijaše o tom predmetu u "N. S." u kratkom roku tri puta govora i to od različitih osoba. I ipak se sviat nevrli razliio oko te škole. Željino, da se o tom više radi a manje piše, inače kasno čete Vi do prikladne školske sgrade doći. Nerazpirujemo već stišajmo koliko je moruće strasti. Na ostale Vše želje, odgovoriti čemo Vam u pismu. Čim nam dotječe vremena. Strpljen spušeti!

Pomorske viesti.

Krotanje austro-ugarskih brodovah u tu i inozemstvu.

Dajediti u:

Trst, 18. kolovoza. Aurora M., Keršić iz Genova. Miran, Pakurčić iz Kandijo. Giorgio M., Maročević iz Mehilja. 20. Giuseppe Szioppa, Tanjica iz Korčulo. 21. Josipa Brozović,

Stangher iz Kavalo. — Rleku, 18. kolovoza. Szapary. Jelčić iz Glasgova. Kraljevica, Švr- juga iz Kraljevica. 14. Stotania, Randić iz Bar- letta. Nina, Premuda iz Maloga Lošinja. 15. Tleza, Morović iz Now-Castla. 18. Hrabren, Flaković iz Pula. 22. Sabin, Martinolić iz Ka- vala. — Montevideo, 9. srpnja. Ironeo, Schrautz iz Now-porta. Orion, Stuparić iz Tarragona. 13. Teodosta T., Trojanović iz Valencije. 16. Florinda, Skopinčić iz Kardifia. 20. Eupelia. Vi- dulić iz Gloucestra. — B-Ayres, 18. srpnja. Due Cugini, Jelčić iz Marellje. 22. Lada, Me- danić iz Leitba. — Brunšvik, 1. kolovoza Achille F., Perčić iz Montovidan. — Jaktin, 9. kolovoza. Vrganj, Kovačević iz Now-porta. — Gibraltar, 10. kolovoza. Roma, Jerolimčić iz Penakola. — Marellja, 15. kolovoza. Nada, Pakju- rić iz Rleka. Honnooh, Buntlić iz Odessa. — Cagliari, 15. kolovoza. Miron, Skopinčić iz N.-Yorka. — Carigrad, 10. kolovoza. Kobilić, Ku- kuljica iz Odessa. 18. Virgo, Gladulić iz Ba- tuma. — Glasgov, 20. kolovoza. Barin Komony, Strk iz Tarragona. — Barcelona, 19. kolovoza. Jurko, Petričević iz Maripolla. — Baljona, 19. kolovoza. Fratelli F., Ferenza iz Odessa. — Nieuwe-Waterweg, 15. kolovoza. Mirlo, Per- čić iz Aux-Cayos. — Ceite, 15. kolovoza. Novi Klas, Katica iz Limasola. — Rouen, 18. kolovoza. Adria, Pascolotto iz Hulla. — Adalaido, 13. srpnja. Gahon, Kozulić iz N.-Yorka. — Liverpool, 18. kolovoza. Podosta Bazzoni, Mül- ler iz N.-Orleana. — Falmouth, 18. kolovoza. Nilo, Martinović iz Orfana. — Havre, 17. kolovoza. Gimio, Campacci iz Gualaquayehisa. — Genova, 10. kolovoza. Maratona, Gojdančić iz Martinique. — Alexandrija, 11. kolovoza. Pla S., Soldatić iz Galaca. 13. Holgoland, Mihanović iz Trsta.

Odjediti u:

Trsta 10. kolovoza. Adrastea, Jurlićević za Pireo. Milcva, Petrović za Patra. 21. Ratta, Favrić za Omeo. 23. Padre Stefano, Sinko- vić za Cotto. 24. Sloga, Luyek za Krefin. — Rleka 18. kolovoza. Maria Andrija, Šupić za Cotto. 16. Cristoforo Romano, Tlečić za Cotto. 18. Szapary, Jelčić iz Glasgova. Patoša, Vi- dorina za Ceite. 19. Tri sina, Antić za Bor- deaux. 21. Stefačić, Randić za Leitba. Tactio, Stangher za Cotto. — Mabile 30. srpnja Rebus, Ivančić za Cotto. — Marellja 11. srpnja. Grad Zagreb, Marunčić za Barbados. Banova 14. kolovoza. Pomoć, Katarinčić za Batum. — 22. Javah, Barbnčić za Carigrad. — Kronstadt 11. srpnja. Drago G., Stočić za Vyburg. Simerlo 6. kolovoza. Marla Silpanović za Boston. — Kardifia, 13. kolovoza. Dorina, Mahović za Mjeltka. 21. Hiporion, Gar za Capo-Town. Esuh, Krističević za Carigrad. — Hamburga, 15. kolovoza. Franky, Glabalo za St Nikolna. — Palat-à-Pire 17. srpnja. Sospir, Vukosović za Gibraltar. — Marellja, 15. kolovoza. Balkan, Flamin za N.-York. — Lisbona, 10. kolovoza. Superbo, Matković za N.-York. — Brestia, 10. kolovoza. Libero, Glavan za Batari. — Havre, 10. kolovoza. Romay, Marellja za Tampico. 20. Bautifili Star., Perčić za Kardifia. — Carigrada, 9. kolovoza. Rou, Lazarović za Maripollin. 11. kolovoza. Kobilić, Kukuljica za Dubrovnik. 13. Virgo, Gladulić za Mjeltka. — Penartha, 11. kolovoza. Filadelfia, Poldrić za Capo-Town. — Shtetisa, 17. kolovoza. Delmo, Kosović za Trst.

Lutritjski brojevi

Table with 5 columns: Location, 23. augusta, 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. Locations include Haß, Grac, Tomešvar, Brno.

TRGOVAČKE VIESTI.

Kava slabe elene. Rio od fr. 53-60, bolju f. 70-96. Laguaira f. 70-80. Por- torico f. 86-105. Moka f. 97-100. Čukar tvrde cijene. Utijs oblično za jelo f. 40-44. Dalma- tinsko f. 42-46. Talijansko fino f. 70-88 po kakvoći. Riža talj. f. 18-20.; englezka f. 10-1650 Bakalar f. 22. Petrović Čvrsto držan po 9.50-10.60 u barilah; f. 12.50 u sanducih. Mast svinjeća prava po fr. 53-60, englezka f. 54-56. Stanina slabo tražena po f. 56-59. Maslo f. 80-95. — Loj f. 44-50 Narandić i Ni- moni od f. 5-7 sanduk. Rožičić f. 5-7. — Lješnjaci f. 36. — Grožđe Sult. f. 15-36. Sivoke f. 8-12. — Grašak f. 10-18. Pa- sulj f. 7-11. — Leca f. 18-20. — Vuna bosanska f. 106-115. Istarska f. 110-115 slabo tražena. — Kože strojene f. 140-160. — Volovske surove f. 48-56. — Janjeća 100 kom. f. 76-110. Zečje f. 24-35. Ljes življe tražena. a cijene uzdržane. Sieno 1.60 novč. do 1.80. Štipe bosanska i hrvatske f. 26-28. Pšenica f. 9.45-10. Kukuruz vlaški fr. 6.50 do 7. — Banatski fr. 8.50. — Hr- vatski f. 7.71. — Raž f. 7.52. Zpđ madjar- ska f. 7.50. — Hrvatska f. 7.50-8. — Arbanaska f. 6.25-7.

Trlčanska burza: dne 27 augusta 1884. Austrijjski državni papiri for. 80.50. Isti u srebru fr. 85.75; isti u zlatu f. 103.40 5%, austrijjska renta for. 96.50. Dionice narodne banke f. 858. — Kre- dit f. 293.—; Lloyd f. 620. London 10 lira sterilna f. 121 1/4, —121.70. Napoleoni for. 9.64-9.65 1/2; — c. kr. cekini f. 5.67; državavne marke fr. 59.45-59.55; francezke fr. 48.20-48.30.

Nepogrješivo!

Svak dobije iznos natrag, kod koga bi moj sigurno djelujući ROBORANTIUM (sredstvo za bradomat) bezuspješnan ostao. Isto tako sigurno djeluje protiv Celasosti, trpa- danju kože, perutne i ocedenju. Uspoj više- putnim tronjem saljemem. Originalno boce po 1. for. 50 nd. i boce za probu po 1 for šalj.

J. Grolich u Brnu.

Koborantium opotvorno upotrebom pokazuje također dobar uspjeh protiv slabosti i gubitak krvi. Glavni depot za Primorje u Trstu: Petar Sluovih, farmacia na Marine, Via Suinta broj 18. — U Rovinju: G. Tromba, likarnik. Zadar: N. Andrović, apot. — Spiljet: N. Ajjinović, gorica. C. Ortolofotit, apot. Rleka: C. Silhavy, lik. Pul: A. Rodina. — Sarajevo: Ed Pleyola, apotekar k caru austrijjskomu. — Novi Sad: G. Plašić, apot. Zagreb. G. Arasin, apot. — Tamo se može također dobiti Eau de Hebe, izišno sred- stvo ljepote, koja nariži sv žost i bio- loški puti. Cijena 85 novč. — Bou- quet de Serai de Gratic, vomi za ru- bic i elegantni sviat. Ovo je biser svih vonje. Radi vanredno ljepo spru- tu, sluzi i kao dur za Božić i Imendan. Cij- na for. 1.60

Bez ove obranbene znamke, zakonom šticega, imade se taj liek po dr. Malléu smatrati kao potvoren

Cvjet proti trzanju, po dr. Malléu, je odlično najbolji liek proti kostobolji i reumatizmu, tr- zanju po udih, bolesti u križu i žilvehi, otekli, utvr- dnuhim udon itd.; ako se vabi i krajko vrijeme pre- stasna posvema trzanje, što dokazuje množina zahval- niceah. Traži se samo vriet (Obramb. znamka) proti trzanju po dr. Malléu uz priloženo suzameje; f. staklenica 50 novč.

Zahvala.

Gospodinu J. pl. Trnkoczyju, liekaru u Ljubljani. Moja je majka od kostobolje na nogi silno trpila i razno domaće lekove bezus- pješno rabila. Pošto se je jako bolest što duže sve većina pogorsavala i ona nije kroz više danah više na nogu stati mogla, ojetim se na Vaš dr. Malčića kostoboljni liek za 60 novč., te si ga odmah naručim. I u istinu imao je čudovit uspjeh da se je majka nakon što ga je kratko vrijeme upotrebla- vala posve teških bolih oslobodila. Punim osvjedočenjem priznajem dakle dr. Malčića kostoboljni cvjet kao izvrsnan liek to ga svakomu boleatniku u silnoj bolesti pre- poruham. Vašoj blagorodnosti izričam pako najvrdačalju hvalu; svim stovajnem.

Franz Jug, posjednik u Smarji kod Celja.

Planinski bilinski sirop kran'ski. Izvrsnan proti kašlju, hripavici, vratobolji, prenoj i plućnoj bolesti; i staklenica 60 novč. Koristilji nego li svi u trgovini so nalazeći siropi. Krv čisteće kruglice c. kr. povl., nebi smjelo u nijednom gospodarstvu manj- kati; ono su već tisuć puta pomoglo kad je čovjek zatvoren, kod glavobolje, kod su utrdnućia udu, pokvarana želudac, kod jetr- nje i bubrežnih bolestih; u staklenah po 21 novč., jedan zamotak sa 6 štakulata i 1 for. 6 novč., Razvijale se samo jedan za- motak. Gori navedene specijalitete, koje su mnogoljetnim iskustvom kao osobito uspješne priznate, imade uvijek čiste u zalogi i raspošija odmah poštarakim pou- zedom liekarna Jul. pl. Trnkoczy-a pri samo- rogu u Ljubljani, Maslini trg br. 4.

Velika partija ostanakah sagovah (10-12 metarah) šalje uz pauzeće komad po 9 for. 80 novč. L. Storch u Brnu. Tvar, koja se nebi dopala, može se zamjeniti.

POZORI! II POZORI! NR. POZOR OD PATVORENJA I 1884. IZLOŽBA U KALKUTI. Diplom sa medaljom. VLAHOV elisir odobren po c. kr. vladi, prepra- tana od ljekitelja strukovnjakah, do- bren patentom aj- dinjenih državah Americe. Unješi postig- nuti: Svaka neraz- polovost, nepro- barljivost, kolica, žilve, hemoroidi, simptome, vodena bo- lesta, menarualne tromeš, slabina, šišćenja krvi, čisti lagasno i okropjuće zinjulje. Svaka sta- klenica je proviđena jednim naputnikom, kako se ima upo- rabiti.

Bogato skladište željeza svake vrsti, dužine i veličine, ociela, žute miedi (otuna), olova, bakra (rama) kositra (cinka), željezino prosto i fino radjeno, orudja za razne zanata i obrte, poljo- djeleskog orudja, raznih spru- vah za kuću i brodove, va- gah decimalnih i stolnih

Pronadjeno! Nounormno izraživanju dr. pl. Bendena posrećilo se konačno pronaci mastilo za vlase od koga se može kazati punim prav- om, da posve odgovara svojoj avrel. U najkraće vrijeme pomnoži i okropi to mastilo vlase i bradu i zapriećuje izpadanje istih. Izumitelj jamči za siguran uspjeh. Cijene po flakonu for. 2.— Pravo napotvoreno može se dobiti jedino u ljekarni C. Zanetti u Trstu via Nuova br. 27.

OFENER RAKOCZY BITTER-QUELE. Budimska gorčica. Preporuča se od naj- prvih liečiteljskih stru- kovnjakah tudjih i do- maćih, kao najus- pješnije djelujuću vodn gorčicu za čišćenje krvi i za blago višer- nje želudca. — Može se uvijek dobiti svježe punjena u svih trgo- vinah sa mineralnom vodom i liekarnah. Vlastinici braća Lozer u Trstu.

Velika partija odrezakah sukna (3-4m.) u svih bojah za cijelo mužke odjeće, šalje pouzedećem po 5 f. odrezak. L. Storch u Brnu. Tvar (sukno), koja se nebi dopala, može se zamjeniti. Uzorec se šalju za marku od 10 novč.